TOKKU PALOH….

Al Allamah Arif Billah Wali Allah Tokku Paloh | Salah Seorang Dari 7 Wali Melayu (1817 – 1917)

Diantara nama besar ulamak terbilang kelahiran Terengganu ialah Tokku Paloh . Nama sebenarnya ialah Syeikh Saiyid Abdur Rahman Bin Saiyid Muhammad Bin Saiyid Zainal Abidin al Aidrus. Beliau dilahirkan di Kampung Chabang Tiga , Kuala Terengganu .

Beliau merupakan anak kepada Mufti Terengganu ke-2 iaitu salah seorang dari wali Allah yang banyak karomah Tokku Tuan Besar . Keturunan mereka berasal dari bandar Tarim, Hadramaut , Yaman . Mereka merupakan ahlul bait dari susur galur Sayidina Hussain r.a .

Beliau berkahwin dengan Tuan Nik iaitu anak kepada wali Allah Tokku Melaka .

Tokku Paloh merupakan salah seorang dari 7 Wali Alam Melayu yang diiktiraf kerana jasa dan karomahnya . 6 yang lain ialah :

1. Tok Kenali
2. Tuan Hussin Kedah al Banjari
3. Habib Noh
4. Syeikh Muhammad Nor al Kholidi
5. Tuan Tulis
6. Syeikh Muhammad Said al Linggi

Beliau mendapat pendidikan awal dari beberapa tokoh besar di Terengganu termasuk ayahnya sendiri sebelum berangkat ke Mekah . Diantara gurunya ialah :

1. Tokku Tuan Besar – Ayah
2. Tok Syeikh Duyong – Mufti Terengganu ke-3
3. Syeikh Ahmad Zaini Dahlan
4. Syeikh Muhammad Bin Sulaiman Hasbullah al Makki

Sewaktu di Mekah , beliau bersahabat baik dengan beberapa wali Allah yang lain iaitu :

1. Syeikh Muhammad Zain Bin Mustafa al Fathani – Ayah Syeikh Ahmad al Fathani
2. Syeikh Abdul Qadir Bin Abdur Rahman al Fathani
3. Syeikh Nawawi al Bantani
4. Syeikh Nik Mat Kecik al Fathani

Tokku Paloh pulang dari Mekah dan memusatkan aktivitinya di Kampung Paloh, Terengganu .

Diantara anak murid beliau ialah :

1. Syeikh Abdul Rahman Limbong
2. Tok Janggut
3. Sultan Zainal Abidin III
4. Tuan Guru Haji Mat Shafie Losong
5. Tuan Guru Haji Yunus Pondok Oran , Mata Ayer – Ayah Pak Man Bukit Besar
6. Tok Keramat Che Leh – Anak Syeikh Abdul Rahman Limbong
7. Tok Guru Haji Hassan / Ong San

Disamping sebagai guru dan ulamak rujukkan sultan, beliau juga terkenal dengan sikap tegas dan merupakan pencetus kebangkitan rakyat menentang penjajah .

Dalam Perang Pahang, penentang penentang dipimpin oleh Datuk Bahaman, Tok Gajah dan Mat Kilau hampir hampir menyerah diri setelah mengalami tekanan daripada kerajaan. Pada Mei 1894, mereka menghubungi Tokku Paloh, dan mendapat simpati daripada ulama tersebut. Ini bukan sahaja memberi nafas baru kepada perjuangan mereka, tetapi mereka juga diberi perlindungan di Paloh serta diajar ilmu untuk menentang musuh mereka di Pahang. Hugh Clifford dalam pemerhatiannya mengatakan Tok Ku Paloh telah menyeru pahlawan-pahlawan itu melancarkan perang jihad. Hasil semangat baru yang diperoleh daripada Tokku Paloh serta penambahan kekuatan, pasukan pahlawan menjadi lebih besar dan tersusun.

Tokku Paloh juga merupakan seorang pengamal Thariqat Naqsyabandiyah.

Diantara karya Tokku Paloh ialah :

1. Ma’arij al-Lahfan
2. Dhiya’ ‘Uqud ad-Durratain

Tokku Paloh dirahmati berumur panjang. Beliau meninggal dunia ketika berusia 100 tahun dan dimakamkan di Kampung Paloh , Kuala Terengganu .

Moga Allah Taala merahmati roh auliaNya . Amin

#KenaliUlamak